

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/42306-1
Saksbehandler Bente Naglestad

Utvalg	Møtedato
Fylkeseldrerådet	18.05.2026
Yrkesopplæringsnemnda	19.05.2026
Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	19.05.2026
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	20.05.2026
Ungdommens fylkesutvalg 2026	21.05.2026
Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	27.05.2026
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	29.05.2026
Fylkesutvalget	02.06.2026
Fylkestinget	16.06.2026

Ung i Agder - statusrapport mai 2026

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Agder fylkeskommune tar rapporten «Ung i Agder – status og videre opptrapping» til orientering
2. Agder fylkeskommune fortsetter sin rolle som pådriver i samarbeidet om å inkludere flere unge i arbeids- og samfunnsliv i Agder.

Vedlegg

Sluttrapport Flere i arbeid

Rapport om mulig samhandling for å forebygge og redusere ungt utenforskap i region Setesdal (1)

2025-Samhandling om forebygging av varig utenforskap i Lister-rapport fra arbeidsgruppe

Rapport Ungdata 2025 - Histoien bak tallene, ifølge elevene

Sammendrag

Agder fylkeskommune tar rapporten «Ung i Agder – statusrapport 2026» til orientering og fortsetter rollen som pådriver i det regionale samarbeidet for å inkludere flere unge i opplæring og jobb i Agder.

Ung i Agder er en regional satsing for flere unge i utdanning og arbeid, og er en del av fylkeskommunens langsiktige arbeid med levekår, gjennomføring i videregående opplæring og tilgang på arbeidskraft. Statusrapporten viser at det allerede pågår omfattende og målrettet innsats i hele fylket gjennom tre hovedområder: styrking av det ordinære opplæringsløpet, tett oppfølging av ungdom i risikozonen og forpliktende samarbeid med arbeidslivet.

Rapporten dokumenterer særlig positive erfaringer med ungdomsveiledertjenesten, kvalifiserende møteplasser og regionale samarbeid som Flere i arbeid og Ungløft, som bidrar til mer helhetlige og tilgjengelige tjenester for ungdom. Arbeidet kjennetegnes av sterkere samhandling mellom fylkeskommune, kommuner, Nav og arbeidsgivere, og av at eksisterende virkemidler brukes mer koordinert og målrettet.

Samtidig peker rapporten på utfordringer knyttet til kapasitet, koordinering og behov for videre opptrapping, særlig innen oppfølgingstjenester og kvalifiserende møteplasser.

Fylkeskommunen har en sentral rolle som samfunnsutvikler og pådriver for å styrke sammenhengen mellom lokale og regionale initiativer, slik at innsatsen får større effekt. Videreføring og videreutvikling av satsingen vurderes som avgjørende både for å inkludere flere unge i opplæring og arbeid, og for å møte Agders framtidige behov for kompetent arbeidskraft.

Saksopplysninger

Utfordringen med at en betydelig andel unge i Agder står utenfor utdanning og arbeid har over tid vært et sentralt tema i regional samfunnsutvikling. Tall som viser høyt nivå av unge utenfor skole og jobb, kombinert med økt behov for arbeidskraft i regionen, har bidratt til politisk oppmerksomhet og behov for langsiktige tiltak.

I desember 2023 vedtok fylkestinget satsingen «Bedre levekår – satsing på unge i Agder», med mål om å forebygge utenforskap gjennom økt kvalifisering til utdanning og arbeid og styrket samarbeid mellom fylkeskommune, kommuner, Nav og arbeidsliv. Satsingen er innarbeidet i fylkeskommunens handlings- og økonomiplan.

Fylkestinget behandlet i juni 2025 rapporten «Ung i Agder – status og videre opptrapping» og tok denne til etterretning, samtidig som fylkeskommunens rolle som pådriver i det regionale samarbeidet ble videreført.

Den foreliggende statusrapporten for 2026 er en oppfølging av tidligere vedtak og gir en samlet oversikt over utviklingen i satsingen.

Satsingen er også relevant for den nasjonale innsatsen for inkludering av barn og unge. Norges Forskningsråd har varslet at de vil lyse ut midler til nasjonale forsknings- og innovasjonssentre¹. Et slikt senter skal prioritere inkluderende og helsefremmende tiltak

for barn og unge (0-29). Agder fylkeskommune tar ansvar for å utarbeide et forprosjekt med mål om å utforske muligheten for å etablere et nasjonalt senter i Agder.

Vurderinger

I arbeidet med satsingen på unge i Agder er det vurdert ulike tilnærminger til hvordan utfordringen med ungt utenforskap kan møtes. Ett alternativ har vært å etablere nye, separate tjenester rettet mot målgruppen. Dette er imidlertid ikke lagt til grunn for satsingen.

Den valgte løsningen har vært å videreutvikle og styrke eksisterende tjenester og samarbeid, med tydeligere struktur, bedre koordinering og økt forpliktelse mellom aktørene.

Rapporten legger til grunn at bedre samhandling og mer helhetlig bruk av eksisterende virkemidler gir større effekt enn etablering av nye parallelle tiltak.

Videre er det vurdert hvordan fylkeskommunens rolle best kan utøves. Satsingen bygger på at fylkeskommunen i hovedsak skal være koordinator, pådriver og medutvikler, heller enn operatør av alle tiltak. Statusrapporten danner grunnlag for å vurdere videre prioriteringer og eventuelle justeringer i innsatsen innenfor denne rammen.

Saken gjelder behandling av Ung i Agder – statusrapport 2026, som gir en løypemelding på satsingen så langt. Rapporten beskriver status for gjennomførte tiltak, regionale forskjeller og sentrale utfordringer i arbeidet med å inkludere flere unge i utdanning og arbeid.

Satsingen er organisert rundt tre hovedinnsatsområder:

- det ordinære opplæringsløpet som arena for inkludering
- tett oppfølging av ungdom i risikozonen, blant annet gjennom ungdomsveiledertjenesten og kvalifiserende møteplasser
- forpliktende samarbeid med arbeidsgivere

Rapporten viser at det pågår omfattende aktivitet innen alle tre innsatsområdene, og at flere eksisterende tjenester og ordninger i økende grad samordnes og videreutvikles. Det legges vekt på helhetlige tjenester, tverrfaglig samarbeid og bruk av arenaer der ungdom faktisk befinner seg.

Samtidig viser rapporten at det er behov for videre utvikling, særlig knyttet til kapasitet, koordinering og langsiktig finansiering av enkelte tiltak

Regionplan Agder 2030

Saken har høy relevans for hovedmålet om å utvikle Agder til en bærekraftig region i 2030 – et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår.

Satsingen retter seg mot en av regionens mest vedvarende samfunnsutfordringer: unge utenfor opplæring og arbeid. Å kvalifisere flere unge for utdanning og arbeid er avgjørende både for sosial bærekraft, regional verdiskaping og langsiktig omstilling av Agder.

Gjennom å styrke gjennomføring i videregående opplæring, tilby tettere oppfølging av ungdom i risikozonen og legge til rette for bedre samarbeid med arbeidslivet, bidrar satsingen til økt deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Dette understøtter målet om gode

levetår, samtidig som regionen bedre kan møte fremtidig behov for kompetent arbeidskraft i både offentlig og privat sektor.

Sosial bærekraft og gode levekår

Satsingen har særlig betydning for sosial bærekraft ved at den retter innsatsen mot ungdom som står i fare for varig utenforskap. Et mer helhetlig og tilgjengelig tjenestetilbud kan bidra til å redusere sosiale forskjeller, styrke mestring og øke tilknytningen til fellesskapet. Arbeidet med relasjonsbygging i skolen, kvalifiserende møteplasser og tett oppfølging bidrar til tryggere oppvekstvilkår og bedre livssjanser for unge i Agder.

Økonomisk bærekraft og verdiskaping

Økt gjennomføring i utdanning og flere unge i arbeid styrker grunnlaget for regional verdiskaping og bærekraftig økonomi. Satsingen bidrar til å redusere framtidige kostnader knyttet til utenforskap, samtidig som den mobiliserer arbeidskraft som er nødvendig for å møte mangel på kompetanse i regionen. Gjennom samarbeid med arbeidsgivere og bedre kobling mellom utdanning og arbeidsliv, støtter Ung i Agder opp under en mer effektiv og langsiktig kompetansepolitikk.

Miljø- og klimaperspektivet

Selv om satsingen ikke primært er rettet mot klima- og miljøtiltak, har den indirekte betydning for utviklingen av et bærekraftig lavutslippssamfunn. Et velfungerende arbeidsmarked med høy sysselsetting og stabil tilknytning til arbeid gir bedre forutsetninger for omstilling, innovasjon og lokal verdiskaping. Videre kan økt lokal rekruttering og kompetanse bidra til mer robuste lokalsamfunn og redusert behov for langpendling og fraflytting.

Konsekvenser for barn og unge

Saken har direkte og vesentlige konsekvenser for barn og unge i Agder. Ung i Agder legger til rette for tidligere, tettere og mer samordnet oppfølging av ungdom som står i fare for å koble seg fra utdanning eller bli stående utenfor arbeid. Tiltak som ungdomsveiledertjenesten og kvalifiserende møteplasser bidrar til at flere unge får individuelt tilpasset støtte, trygge relasjoner og reelle muligheter for progresjon mot fullført opplæring eller arbeid.

For elever i videregående opplæring kan satsingen bidra til økt trivsel, bedre mestring og større sannsynlighet for å fullføre opplæringen. For ungdom som av ulike grunner har koblet seg av skoleløpet, gir kvalifiserende møteplasser og tettere samarbeid mellom tjenester et mer tilgjengelig og helhetlig tilbud enn det tradisjonelle tjenestelandskapet.

Samlet sett vurderes satsingen å ha positive konsekvenser for barn og unge, ved at den styrker levekår, reduserer risiko for varig utenforskap og gir flere unge et bedre grunnlag for deltakelse i arbeids- og samfunnsniv.

Økonomiske konsekvenser

Opptappingsplaner som beskrevet i dokumentet har økonomiske konsekvenser. Fylkeskommunedirektøren kommer tilbake med forslag til hvordan midlene skal disponeres.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren vurderer at satsingen på unge i Agder er et relevant og nødvendig virkemiddel for å nå regionale mål om gode levekår, økt gjennomføring i utdanning og flere unge i arbeid.

Statusrapporten viser at det pågår omfattende og målrettet innsats innenfor de vedtatte satsingsområdene, og at eksisterende tjenester i økende grad samordnes på en måte som gir bedre oppfølging og tilgjengelighet for ungdom.

Videre vurderes fylkeskommunens rolle som pådriver, koordinator og medutvikler i det regionale samarbeidet som hensiktsmessig, og i tråd med tidligere politiske vedtak.

Samtidig peker vurderingene på behov for videreføring og gradvis opptrapping av enkelte tiltak, særlig innen tett oppfølging av ungdom i risikozonen og samarbeid med arbeidslivet, for å sikre tilstrekkelig gjennomføringskraft.

På denne bakgrunn anbefaler fylkeskommunedirektøren at rapporten tas til orientering, og at den legges til grunn for videre arbeid og prioriteringer innen satsingen på flere unge i arbeid i Agder.

Konklusjonene danner grunnlaget for forslagene til vedtak slik de er lagt frem på forsiden av saken.

Kristiansand, 11.05.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør